

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. Ż.**

oskarżonego z art. 234 k.k. w zw. z art. 235 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 5 kwietnia 2023 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 marca 2022 r., sygn. akt IX Ka 16/22,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia z dnia 11 października 2021 r., sygn. akt II K 502/16, i przekazujący sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania

p o s t a n o w i ł

1. oddalić skargę,

2. obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi

postępowania w przedmiocie skargi.

UZASADNIENIE

J. Ż. został oskarżony subsydiarnym aktem oskarżenia o to, że w dniu 17 stycznia 2014 r., w W., przed organem powołanym do ścigania — Prokuraturą Rejonową Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie fałszywie oskarżył Ł. W. i K. S. o popełnienie czynów zabronionych, tj. przestępstw przywłaszczenia obrazu pożądanego oraz togi adwokackiej o łącznej wartości 5.000 zł na szkodę J. Ż., tj. czynów stypizowanych w art. 284 § 1 k.k., co doprowadziło do wszczęcia postępowania karnego we wskazanej sprawie, które było prowadzone pod sygn. akt 2 Ds. [...] i nadzorowane przez Prokuraturę Rejonową Warszawa Śródmieście -

Północ, a nadto w ramach tego postępowania przez podstępne zabiegi, tj. składając pisemne zawiadomienie - stwierdził, że przeciwko adwokatowi Ł. W. i adwokatowi K. S. prowadzone jest postępowanie dyscyplinarne przed Okręgową Radą Adwokacką w W. o powyższy czyn, podczas gdy w rzeczywistości postępowanie dyscyplinarne przeciwko ww. nie toczyło się - skierował postępowanie karne przeciwko pokrzywdzonym, tj. o czyn z art. 234 k.k. w zw. z art. 235 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia, wyrokiem z dnia 11 października 2021 r., sygn. akt II K 502/16, uniewinnił J. Ż. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w Warszawie po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli subsydiarnych, wyrokiem z dnia 24 marca 2022 r., sygn. akt II KS 11/23, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca J. Ż. wniósł skargę na wyrok Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie art. 437 § 2 zd. 2 *in fine* k.p.k., poprzez nieuprawnione przyjęcie, iż zachodzi potrzeba przeprowadzenia postępowania na nowo w sytuacji, w której to potrzeba taka nie nastąpiła, albowiem Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w całości, co powoduje, iż w tych okolicznościach Sąd II instancji nie mógł orzec w niniejszej sprawie wyroku kasatoryjnego, a jedynie mógł z tych przyczyn utrzymać w mocy wyrok Sądu I instancji;
2. naruszenie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., poprzez niedopuszczenie do udziału w postępowaniu odwoławczym obrońcy z wyboru ustanowionego przez oskarżonego w dniu 16 września 2021 r., co stanowiło naruszenie prawa oskarżonego do obrony, zaś jego obrońcy - prawa do udziału w postępowaniu odwoławczym, które miało wpływ na treść orzeczenia wydanego w sprawie.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że jedyną podstawę wydania przez sąd odwoławczy wyroku uchylającego orzeczenie sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania stanowi potrzeba przeprowadzenia na nowo postępowania w całości. Zgodnie z treścią art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy może uchylić zaskarżone orzeczenie i przekazać je sądowi I instancji do ponownego rozpoznania nie w jednym, a w trzech przypadkach: zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości oraz wówczas, gdy wydanie wyroku reformatoryjnego naruszyłoby regułę *ne peius*, wskazaną w art. 454 § 1 k.p.k. W niniejszej sprawie podstawą wydania przez Sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego było wystąpienie ostatniej z nich – powzięcia przez Sąd Okręgowy w Warszawie przekonania, że oskarżony powinien ponieść odpowiedzialność karną za zarzucony mu czyn, a w związku z tym konieczne jest przekazanie sprawy Sądowi I instancji z uwagi na niemożność zmiany wyroku w sposób niekorzystny dla oskarżonego. Pierwszy zarzut skargi jest więc całkowicie chybiony. Zarzuca bowiem Sądowi odwoławczemu niesłuszne uznanie konieczności przeprowadzenia postępowania na nowo, podczas gdy Sąd ten takiej potrzeby w ogóle nie dostrzegł, a uchylił wyrok Sądu I instancji z zupełnie innego powodu.

Co do drugiego z zarzutów, wprowadzie skarżący zasadnie wskazuje na naruszenie prawa oskarżonego do obrony w postępowaniu drugoinstancyjnym na skutek niepowiadomienia jego obrońcy o terminach rozprawy apelacyjnej, błędnie jednak kwalifikuje to uchybienie jako bezwzględną przyczynę odwoławczą, wymienioną w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Do naruszenia art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. dochodzi wówczas, gdy oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 oraz art. 80 k.p.k. lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy. Oskarżonemu w niniejszej sprawie nie przysługuje obrona obligatoryjna, a jego udział w rozprawie apelacyjnej nie był obowiązkowy. Okoliczność nieskuteczności zawiadomienia jego obrońcy o terminie rozprawy nie mieści się zatem w katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, o których mowa w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., albowiem w ogóle obecność obrońcy na rozprawie odwoławczej nie ma charakteru obligatoryjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października

2020 r., III KK 332/20). Skoro więc wskazane naruszenie prawa procesowego nie stanowi bezzwzględnej przyczyny odwoławczej, nie może być ono skutecznie podnoszone w skardze na wyrok Sądu odwoławczego (art. 539a § k.p.k.), prowadząc do jego uchylenia.

Kierując się powyższymi względami, nie znajdując podstaw do uwzględnienia skargi, Sąd Najwyższy postanowił ją oddalić, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

[SOP]

[t.n]